

Responsabilitat Global

Think Tank: www.responsabilitatglobal.com

En el marc del Seminari Internacional **Cómo construir paz, diálogo, desarrollo y convivencia desde lo local y lo regional**, Josep Maria Canyelles va desenvolupar una ponència sobre els **Territoris Responsables**. Les jornades van tenir lloc a la Universidad de Antioquia (Medellín, 24-27 febrer) i estaven coorganitzades pels ajuntaments de Medellín i Barcelona i els governs d'Antioquia i Catalunya, davant un auditori integrat per empresaris, representants dels governs i de la societat civil i del món universitari.



Colòmbia treballa per la Responsabilitat Social

Canyelles, com a integrant de la delegació catalana, va desenvolupar una visió de la Responsabilitat Social com a compromís de totes les parts, empreses, administracions i també la societat civil, com a base i requeriment per a poder desenvolupar el concepte de Territori Responsable.

En la seva intervenció va indicar que parlem de **Responsabilitat Social Col·laborativa** quan volem posar l'accent en la gestió de les relacions amb les parts interessades, tot millorant els processos de creació de valor i atenent especialment les externalitats positives que se'n deriven per a la comunitat, i l'enriquiment del capital social.

Precisament, el fruit de la suma de les interaccions entre organitzacions creixentment responsables en un territori dóna lloc als **Territoris Responsables**. Uns espais on la gestió de la RS de cada organització es va optimitzant fruit de la pròpia interrelació i identificació de bones pràctiques.

El concepte de Territoris Responsables requereix un lideratge compartit entre diferents agents, públics, privats i socials, per tal de reforçar la capacitat relacional i promoure sinèrgies globals.

En el cas d'entorns complexos com el d'Antioquia i el de Colòmbia té sentit fer aquest enfocament com també en territoris on, com a Catalunya, aspirem a l'excel·lència en una economia del coneixement que innovi i garanteixi la cohesió social.

Les aliances estratègiques entre organitzacions de la societat civil i empreses privades comporten beneficis importants per a la comunitat i per a les empreses

James E. Austin, professor de la Harvard Business School (on ha fundat el programa Social Enterprise) i cofundador de la xarxa Social Enterprise Knowledge Network (SEKN)

No existeixen companyies reeixides en societats fracassades

Stephan Schmidheiny, líder i creador de la Fundació AVINA

Una empresa no pot exercir plenament la seva responsabilitat social si no ho fa en un context, un territori, on prevalgui aquest sentit de la responsabilitat de les empreses davant la societat.

Josep Maria Canyelles, promotor de Responsabilitat Global



RSE en contextos difícils

Amèrica Llatina està en camí de reduir la seva vulnerabilitat macroeconòmica i la seva fragilitat políticocial. No sempre ens és fàcil de desenvolupar confiança davant uns períodes tan turbulents i sota lideratges nefastos. I avui per avui, si hem de triar un país que reuneixi les condicions pròpies per a merèixer la confiança dels agents externs segurament seria Xile amb el seu caràcter emprenedor i seriós, malgrat les sempre profundes diferències socials.

Però altres països estan en el camí de la recuperació. Ni que encara sigui recobrant l'esperança més que no grans avenços reals. Però sabent que en el camí del desenvolupament, el capital social o capital confiança pot actuar com una palanca de potència molt rellevant, especialment en aquells països que la natura els ha fet rics però que la violència i la corrupció els ha negat tota capacitat de desenvolupament i cohesió social. Colòmbia és ben segur un d'aquests països riquíssims on solament la incapacitat sistèmica de resoldre els propis conflictes és capaç de crear un estat tal de pèrdua d'oportunitats. Tanmateix alguna cosa està canviant en els darrers temps en aquest país andí i caribeny.

Passejant per la Comuna 1 i 2 de Medellín, podem viure la ràpida evolució vers la normalitat en unes zones que fa tot just cinc anys eren qualificats pel Newsweek com els barris més perillosos del món. Avui, molts indrets s'han normalitzat gràcies al cessament parcial de les hostilitats, la desmobilització creixent, i les actuacions públiques en uns espais no només oblidats sinó que guerrillers i paramilitars havien assumit de facto plenament les funcions de l'Estat. La normalitat entesa com a absència de conflicte està tornant, i malgrat que la pobresa continua afectant el 60% de la població, també augmenta l'esperança de pau, entesa com a estat d'harmonia on a més disminueix la vulnerabilitat de la població, augmenta el desenvolupament social i humà en un context de democràcia creixentment participativa i real.

L'aparició de nous moviments socials que comencen a tenir representació en el món de la política és un vector de canvi real en la mesura que trenquen no solament un bipartidisme sinó un repartiment del poder entre forces feblement ideologitzades i en canvi molt donades als interessos particulars i grupals. Els nous rostres, com Sergio Fajardo, l'alcalde de Medellín, i tot el seu equip, no solament fan una defensa d'un model integrador dels ciutadans en la política per mitjà d'un fort èmfasi en la participació, sinó que reiteren el seu orgull del seu origen de fora de la política, de fora dels partits tradicionals. Vénen de l'empresa, de la universitat, de la societat civil, i es veuen a si mateixos com a treballadors, honestos, eficaços. I mostren grans expectatives i esperances, i segurament les transmeten davant molta gent que havia sucumbit en l'escepticisme i el fatalisme.

Potser sigui per aquesta opció (per una manera diferent de fer política, tant en les finalitats orientades al canvi, a la justícia social, desenvolupament econòmic, com en els mitjans, les metodologies participatives, la implicació de les parts i el treball per al compromís) que mostren una gran convicció en la Responsabilitat Social tant de les Empreses com de totes les altres parts.

A Antioquia, el departament més actiu des del punt de vista econòmic i del caràcter emprenedor de les persones, aquest vector de desenvolupament sostenible es percep més diàfan. Aquest territori, que té per capital Medellín, va ser capaç de definir la seva Visió com a territori aspirant a ser una de les "mejores esquinas" d'Amèrica i té incorporat en les seves maneres de fer el diàleg entre les parts, els criteris de governança i l'enfocament de la Responsabilitat Social. La constatació que el poder públic ha d'exercir les seves funcions i recuperar l'espai públic junt al compromís del món empresarial i la societat civil afavoreixen que Colòmbia treballi per a la seva Responsabilitat Social.

Josep Maria Canyelles
Promotor Responsabilitat Global
Març 2006
670 600 223

